

Opheffing van de Commissie voor Hydrologisch Onderzoek TNO per 31 december 1993

Voorgeschiedenis

In 1946 werd de Commissie voor Hydrologisch Onderzoek TNO (CHO) opgericht, als een coördinatieverband van Nederlandse *instellingen* die hydrologisch onderzoek verrichten. Vanaf de oprichting was de CHO geborgen onder de neutrale paraplu van TNO. De coördinatie vond plaats op vrijwillige basis en beruiste vanaf de oprichting op communicatie en informatie. In 1975 werd het bescheiden secretariaat vergroot tot een professioneel secretariaatsbureau, daarmee inspelend op de alom plaatsvindende schaalvergroting en de noodzaak voor hydrologisch Nederland zich nationaal en internationaal beter te manifesteren. In 1986 werd het 40-jarig bestaan van de CHO op gepaste wijze gevierd. De daar gepresenteerde voordrachten, in gedrukte vorm vastgelegd in H₂O nr 5/87, geven een goed beeld van de geschiedenis en de activiteiten van de CHO. Publikatie no. 29 van de serie 'Rapporten en Nota's' van de CHO, met als titel 'HYDRO-LOGISCH, wetenschap en toepassing', uitgegeven ter gelegenheid van het afscheid van ir. H. J. Colenbrander van de CHO op 5 oktober 1992, geeft een nog recenter beeld van de alom gewaardeerde activiteiten van de CHO.

Financiering

De financiering van de CHO door de Rijksoverheid heeft in de periode vanaf 1975 achtereenvolgens langs verschillende lijnen plaatsgevonden, de laatste jaren door doelsubsidie aan TNO, geleid via het ministerie van Verkeer en Waterstaat (V&W). Enige tijd geleden werd duidelijk dat de activiteiten van de CHO niet meer in aanmerking kwamen voor toekenning van doelsubsidie, omdat deze niet aan de daarvoor geldende criteria voldoen. Dit signaal is doorgegeven aan de leden en gelijktijdig is naarstig gezocht naar een andere vorm van financiering door het voor het waterbeleid in Nederland verantwoordelijke ministerie van V&W. Voor het beperkte onderdeel 'Strategieontwikkeling ten behoeve van het onderzoek voor het integraal waterbeheer, nationaal en internationaal', aan te duiden als CHO-I, is de mogelijkheid tot financiering onderzocht bij de hoofddirectie van Rijkswaterstaat. Daarnaast zijn de CHO-lidinstellingen benaderd voor een lidmaatschapsbijdrage voor CHO-II, zoals beschreven in een nota 'De Commissie voor Hydrologisch Onderzoek TNO vanaf 1994', gedateerd 27 april 1993. Vlak voor de verzending daarvan bleek dat er van het ministerie van V&W helaas geen financiering voor CHO-I te verwachten viel. De bereidheid tot het betalen van een krap gecijferde maar zorgvuldig onder-

bouwde jaarlijkse bijdrage van circa f 2.500,- per jaar voor CHO-II was helaas maar bij minder dan 50% van de lidinstellingen aanwezig. Veel van de instellingen die geen jaarlijkse bijdrage kunnen of willen betalen lieten toch weten dat zij de CHO belangrijk en nuttig vinden; er zijn in het geheel geen negatieve opvattingen over de CHO geuit.

Voor al de waterschappen en de provincies verzochten de mogelijkheid van samengaan met de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) te onderzoeken. Deze mogelijkheid is vervolgens onderzocht. Daaruit bleek dat STOWA een organisatie is van uitsluitend waterbeheersdiensten (bijna alle water- en zuiveringsschappen, alle provincies en Rijkswaterstaat). Onderzoekinstellingen, waterleidingbedrijven, universiteiten en ingenieursbureaus zijn van het lidmaatschap uitgesloten. Van de financiële middelen die de STOWA-leden inbrengen wordt onderzoek verricht. Huidige CHO-taken zouden hierin kunnen passen, maar dan ten koste van de onderzoeksprojecten of tegen hogere contributies. De leden bepalen de keuze. Inmiddels heeft STOWA een meerjarenplan opgesteld. De conclusie is: CHO past niet in STOWA; zowel het ledenbestand als de werkwijze lopen te zeer uiteen.

Besluit

Uit het voorgaande volgt dat ook CHO-II helaas *niet* kan worden voortgezet; met de toegezegde bijdragen kunnen de in het vooruitzicht gestelde activiteiten en producten niet worden gerealiseerd. Het Klein Comité van de CHO heeft diens tengevolge in haar vergadering van 31 augustus 1993 helaas het besluit moeten nemen de CHO op te heffen op 31 december 1993, de datum waarop de huidige financiering afloopt.

Dit besluit werd in de CHO-ledenbijeenkomst van 27 september 1993 te Ede voorgelegd aan vertegenwoordigers van de circa 100 lidinstellingen. De gouden tip – het jaarlijks benodigde budget – is helaas niet aangereikt, noch in de ledenvergadering, noch daarna, waarmee de opheffing van de CHO een voldongen feit blijft. Hoezeer de opheffing te betreuren valt, het is beter te stoppen dan ondermaats voort te gaan.

Toekomstperspectief

In de CHO-ledenbijeenkomst hebben wij gelukkig ook kennis genomen van de mogelijkheden die met name de Nederlandse Hydrologische Vereniging (NHV)

en de Nederlandse Vereniging voor Afvalwaterbehandeling en Waterkwaliteitsbeheer (NVA) zien voor gedeeltelijke overname van de activiteiten en producten van CHO-II. Voorts werden we daar geïnformeerd over enkele externe ontwikkelingen verwant aan het CHO-I-deel. De gewaardeerde voorstellen van de NHV en de NVA, de suggesties uit de CHO-ledenbijeenkomst en de wensen van de CHO-werkgroepen zijn inmiddels besproken in het Klein Comité en op 8 november 1993 nader uitgewerkt in een gezamenlijk overleg tussen bestuursleden van voornoemde verenigingen, de directeur van de Stichting RIONED, de voorzitters van de lopende CHO-werkgroepen, een deputatie van het Klein Comité van de CHO en het CHO-bureau. De volgende afspraken zijn overeengekomen en inmiddels door genoemde besturen en het Klein Comité bekrachtigd.

CHO-werkgroepen

- De *Contactgroep GRondwatermodellen en GIS (GRIS)* heeft haar taak vervuld met het uitbrengen van het rapport 'Gebruik van GIS bij grondwatermodellering' (R+N no. 32), dat is gepresenteerd tijdens de door haar op 5 oktober 1993 in Ede georganiseerde lezingendag; de groep is inmiddels gededchargeerd.
- De *Contactgroep Stedelijke Hydrologie (CSH)* en de daaronder ressorterende *Werkgroepen Riolerings en Grondwater* zullen voortgaan onder de gezamenlijke paraplu van de NVA en de Stichting RIONED. Daarmee blijven de contactgroep en de beide werkgroepen onderling verbonden. De CSH en de Werkgroep Grondwater zullen zelf voorzien in secretariële ondersteuning uit eigen leden. De Werkgroep Riolerings krijgt secretariële ondersteuning van de Stichting RIONED. De CSH zal ernaar streven voortaan – naast de tot dusver in hoofdzaak communicatieve taak – ook meer inhoudelijke activiteiten te ontplooien.
- De *Studiegroep Statistiek in de Hydrologie (SSH)* opereert al geruime tijd samen met de Werkgroep Variabiliteit in Bodem en Water van de Nationale Raad voor Landbouwkundig Onderzoek (NRLO), sinds enige tijd onder de naam *LAndelijke Studiegroep Statistiek in de Aardwetenschappen (LASSA)*. Zij gaat onder die naam verder, onder de gezamenlijke paraplu van de NHV en de NRLO.
- Het voorstel van ir. T. N. Olsthoorn om een *Projectgroep Calibratie van grondwatermodellen* in te stellen, was door het Klein Comité met instemming ontvangen maar kon helaas niet door de CHO gerealiseerd worden. Het zal nu worden opgepakt door de NHV.

CHO-bijeenkomsten

Zowel de NHV als de NVA zullen de organisatie van bijeenkomsten overnemen, uiteraard voor zover gelegen binnen hun werkterreinen. Zij zullen elkaar daarover wederzijds informeren. Doordat de NHV niet over een professioneel secretariaat en de NVA slechts over beperkte secretariële ondersteuning beschikt, kan de voorbereiding helaas niet zo grondig zijn als gebruikelijk was bij de CHO. De NVA richt zich ook op internationale bijeenkomsten en de NHV oriënteert zich over een versterking van haar contacten met buitenlandse zusterverenigingen.

Uitgave van CHO-publikaties

– *Series 'Verslagen en Mededelingen' en 'Rapporten en Nota's'*

De serie 'Verslagen en Mededelingen' eindigt na verschijning van de publikatie 'The use of hydro-ecological models in the Netherlands' (V+M no. 47). Dit is het Engelstalig verslag van de 51e Technische Bijeenkomst van de CHO over het thema 'Methode en toepassing van drie typen ecohydrologische voorspellingsmodellen', gehouden op 25 mei 1993 in Ede. Deze publikatie wordt nog aan de gebruikelijke adressen (waaronder lidvertegenwoordigers, bibliotheken en deelnemers aan de bijeenkomst) toegezonden. De serie 'Rapporten en Nota's' is reeds beëindigd met de onlangs verschenen publikatie 'Gebruik van GIS bij grondwatermodellering' (R+N no. 32). De NHV heeft haar eigen Nieuwsbrief, die echter geen substituuat kan zijn voor genoemde series. Wel wordt ernaar gestreefd de uitvoering hiervan te verbeteren en de frequentie te verhogen. De mogelijkheid om in H₂O de rubriek 'Mededelingen van de CHO' te laten opvolgen door een rubriek 'Mededelingen van de NHV' zal door de NHV worden verkend. Eveneens zal de NHV trachten afspraken te maken voor het uitgeven van rapporten van werkgroepen of bijeenkomsten, op project-basis met de daarin participerende instellingen. Van toekomstige NVA-bijeenkomsten zullen alleen samenvattende verslagen verschijnen in H₂O, officieel orgaan van onder meer de NVA; de lezingen kunnen daar slechts selectief integraal in worden opgenomen.

– *Overzicht Nederlandse Publikaties Hydrologie/Waterhuishouding/Afwakwaterzuivering*

De HYDROTREEK, Postbus 241, 6700 AE Wageningen (gevestigd in de Bibliotheek van het Staringgebouw), waarin de door de CHO en STOWA

ontvangen en door de instellingen rechtstreeks toegezonden publikaties zijn opgenomen, blijft bestaan. STOWA is bereid de jaarlijkse uitgave van bovengenoemd overzicht voort te zetten. De instellingen worden verzocht hun publikaties aan de HYDROTREEK toe te (blijven) zenden.

– *Driemaandelijks Hydrologisch Overzicht (DHO)*

De uitgave van het DHO over het derde en vierde kwartaal 1993, waarvoor de abonnees al betaald hebben, wordt uiteraard nog verzorgd door de CHO. Vanaf 1994 is de NHV bereid het DHO op dezelfde basis voort te zetten. Als het overleg met de toeleveranciers van de gegevens positief is afgerond, wat in de verwachting ligt, zal de NHV de abonnees hierover schriftelijk benaderen.

– *Adresboekje*

Met het in mei 1993 voor het laatst uitgegeven (rode) adresboekje van de CHO komt deze publikatie helaas te vervallen. Helaas want het was een veelvuldig geraadpleegd boekje. De uitgave ervan kost veel werk en is mede daardoor te duur voor overname. Uitgeverij Samsom H. D. Tjeenk Willink geeft een losbladig Handboek Waterbeheer uit en overweegt om hierin periodiek instellingsadressen uit deze sector op te nemen. Daarnaast geven ook de NVA en de VEWIN adresboeken uit.

Verkoop van CHO-publikaties

De verkoop van CHO-publikaties zal – voorlopig voor één jaar – worden voortgezet, tegen de gebruikelijke verkoopprijzen, door de afdeling Marketing Communicatie van Stafafdeling M&P-TNO, Postbus 6070, 2600 JA Delft (mw. T. J. Wagemakers, telefoon 015-69 49 85, fax 015-61 24 03). Als de publikaties zijn uitverkocht worden ze niet meer herdrukt. De matrijzen van 'Water in the Netherlands' (V+M no. 37) blijven voorlopig bewaard.

Uitwisseling van publikaties met het buitenland

Met het opheffen van de CHO hebben wij geen publikaties meer te bieden en worden de Nederlandse hydrologische activiteiten niet meer op deze wijze in het buitenland uitgedragen. Tevens komt hiermee de stroom buitenlandse publikaties die de CHO tot dusver op ruilbasis ontving en die in de HYDROTREEK in Wageningen werden opgenomen te vervallen.

Informatiepunt/vraagbaak

De centrale ingang CHO komt te

vervallen. NHV en NVA zullen trachten dit ad hoc op te vangen.

Archief van de CHO

Het archief van de CHO wordt voorlopig opgeslagen bij het Instituut voor Grondwater en Geo-Energie TNO (IGG), waar onze oud-secretaris a.i., ing. J. C. Hooghart (tel. 015-69 71 52), nu werkzaam is.

Adresbestand van de CHO

Het adresbestand van CHO is beschikbaar gesteld aan de NHV, de NVA en de Stichting RIONED.

Tot slot

Het Klein Comité heeft in een afzonderlijk schrijven de CHO-lidinstellingen bedankt voor hun jarenlange bereidheid mee te werken aan de realisering van de CHO-doelstellingen, onder meer door de deskundige inbreng van hun medewerkers in de CHO-werkgroepen en als inleiders tijdens de CHO-bijeenkomsten. Tevens moedigt het Klein Comité instellingen en personen van harte aan tot een actieve deelname in de activiteiten van de NHV (secretaris: ir. G. van Ee, p/a SCMO-TNO, Postbus 6013, 2600 JA Delft, tel. 015-69 72 35) en de NVA (secretaris: dr. ir. H. H. Tolkamp, p/a Zuiveringschap Limburg, Postbus 314, 6040 AH Roermond, tel. 04750-94235), om daarmee weer zo goed mogelijk te voorzien in de door de opheffing van de CHO ontstane leemte.

Namens het Klein Comité van de CHO,

prof. dr. ir. J. C. van Dam
voorzitter

TU Delft

**Nieuws uit de
vakgroep gezondheidstechniek
& waterbeheersing**

Afstudeercolloquia drinkwater

Vrijdagmiddag 18 februari aanstaande zullen in zaal F van de faculteit der Civiele Techniek de studenten P. Holzhaus en N. Versteeg hun afstudeercolloquium houden.

Het programma ziet er als volgt uit:
15.30 uur: Welkom door prof. ir. J. C. van Dijk

15.35 uur: 'Waterwinning langs levende rivieren' door P. Holzhaus

16.15 uur: Discussie

16.25 uur: Koffie

16.35 uur: 'Toekomstperspectieven voor